

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля»

Курепін Вячеслав Миколайович,
канд. екон. наук, доцент,
Миколаївський національний
аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
ORCID ID 0000-0003-4383-6177

БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА Й УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Ринкові відносини вимагають від діяльності підприємства найбільш ефективного використання ресурсів для запобігання загроз і забезпечення стабільного функціонування підприємства на теперішній час і в майбутньому. Негативний вплив, як внутрішнього, так і зовнішнього оточень створює в існуючих умовах діяльності підприємства (невизначені, невідповідні умови) різноманітні загрози які відбиваються негативно на його діяльності.

Щоб уникнути проблем та ризиків необхіден аудит безпеки, персонал який володіє досвідом в організації управління ризиками [1, с. 105], формування системи безпеки підприємства здібних протистояти загрозам безпеки інтересів суб'єкта підприємництва. Захист від небезпеки повинен мати високий рівень захищеності підприємства в цілому та окремих його ланок на однаковому рівні. В умовах сьогодення забезпечення безпеки стає однією з найбільш важливих і актуальних проблем його життєдіяльності [2, с. 48]. Число джерел небезпек постійно зростає, вони якісно змінюються, тому виникає необхідність проведення досліджень сукупності чинників небезпек та комплексу заходів які захищають суб'єкти підприємництва від впливу негативних процесів, забезпечують їм стійкість та здатність до прогресу в умовах дестабілізуючих факторів.

Безпека підприємства передбачає збалансований і безупинний розвиток при якому загрози, а вони завжди будуть виникати на підприємстві, своєчасно повинні блокуватися. Це досягається за рахунок використання усіх видів ресурсів і підприємницьких можливостей, за

Секція 3

Передові фінансові технології розвитку та стійкості бізнесу

якими гарантується стабільне функціонування та динамічний науково-технічний й соціальний розвиток підприємства. Вирішення проблем по забезпеченню безпеки слід шукати в комплексі, що включає не тільки запобігання загроз, а й у підході до забезпечення безпеки як до об'єкта управління.

Управління ризиками підприємства, це цілеспрямована, ефективна спільна діяльність управлінців підприємства та персоналу, який працює на підприємстві, спроможність колективу уникнути можливих загроз і ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища.

Джерелами негативних впливів на безпеку підприємства можуть бути:

- персонал підприємства та його свідомі чи несвідомі дії;
- окремі посадові особи органів державної влади і суб'єкти господарювання - конкуренти по бізнесу;
- порушення безпеки та гігієни праці, пожежної та техногенної безпеки;
- форс мажорні обставини тощо.

Негативні впливи мають об'єктивний (виникають не з волі конкретного підприємства, або його окремих працівників) і суб'єктивний характер (неефективна робота підприємства в цілому або окремих його працівників, керівників).

Безпека підприємства повинна гарантувати стабільне та ефективне функціонування, високий потенціал розвитку підприємства тепер, і в майбутньому за рахунок:

- фінансової стійкості та незалежності підприємства;
- досягнення високої конкурентоспроможності технічного потенціалу підприємства;
- оптимальної та ефективної організаційної структури управління підприємством, зокрема, безпекової;
- необхідної кваліфікації персоналу та його інтелектуального потенціалу;
- мінімізації негативного впливу та ризиків від результатів виробничо-господарської діяльності на стан навколишнього середовища [3, с. 106];

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля»

- ефективна організація безпеки персоналу підприємства (охорона праці, техногенна та пожежна безпека);
- високого рівня інформаційного забезпечення роботи всіх підрозділів підприємства.

Стабільність функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності зумовлює необхідність постійного дотримання безпеки на підприємстві, через формування необхідних структуроутворюючих елементів і загальної схеми організації безпеки підприємства. Складові безпеки передбачають аналіз, оцінку існуючих загроз та невідповідностей з кожної функціональної складової загальної безпеки та розроблення на їх основі системи протидіючих і застережних заходів, завдяки яким можна мінімізувати / виключити ризики.

Система безпеки, як і її складові кожного підприємства цілком індивідуальні, повнота яких та дієвість залежать від існуючої законодавчої бази, обсягу матеріально-технічних та фінансових ресурсів, розуміння персоналом та керівниками підприємства важливості забезпечення безпеки, від досвіду роботи керівників служб безпеки підприємства.

Надійний захист безпеки підприємства можливий лише при комплексному та системному підході до її організації [4, с. 56], а алгоритм побудови захисту повинен мати наступні принципи:

- пріоритет заходів попередження - своєчасне виявлення тенденцій та передумов розвитку загроз та невідповідностей;
- законність заходів безпеки - розробляються на основі діючих нормативно-правових актів;
- матеріальне забезпечення та своєчасне фінансування заходів безпеки - використовуються всі наявні в розпорядженні підприємства ресурси та кошти у відповідності до норм забезпечення безпекових заходів;
- взаємодія та координація дій персоналу та структурних підрозділів - протидія загрозам завдяки об'єднанню зусиль усіх підрозділів та служб підприємств;
- компетентність - працівники повинні вирішувати питання безпеки на професійному рівні;

Секція 3

Передові фінансові технології розвитку та стійкості бізнесу

- економічна доцільність заходів безпеки [5, с. 107] - фінансові витрати на забезпечення безпеки не повинні перевищувати оптимального рівня, при якому губиться економічний зміст їх застосування;

- планова діяльність – розробка комплексної програми забезпечення безпеки підприємства, перспективних превентивних та цільових планів забезпечення безпеки структурних підрозділів та всього підприємства в цілому;

- системність - врахування усіх факторів які здійснюють вплив на безпеку підприємства.

Таким чином, безпека підприємства являє собою універсальну категорію, що забезпечує конкурентоспроможність та економічну стабільність підприємства, сприяє підвищенню рівня добробуту робітників, дозволяє запобігати внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління розвитком персоналу та його конкурентоспроможністю. *Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві* : матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 104–107. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10509>

2. Рибачек Є. С. Статус служби охорони праці на малих і середніх сільськогосподарських підприємствах. *Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості* : тези доповідей за результатами тематичного круглого столу, м. Миколаїв, 9 грудня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 46–49. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12081>

3. Блащук В. В., Курепін В. М. Запобігання виробничим ризикам заснованих на принципах усунення небезпек. *Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці* : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. С. 106–107. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11716>

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля»

---

4. Іваненко В. С. Деякі методи оцінки професійних ризиків. *Сучасні підходи до охорони праці в закладах професійної освіти* : матеріали Усеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Біла Церква, 26 жовтня 2022 р. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ, 2022. С. 55–59. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12472>

5. Іваненко В. С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Мукачєво, 6–7 квітня 2022 р. Мукачєво : МДУ, 2022. С. 105–108. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11482>